

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 1/2011-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť L. B., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom Mgr. F. P., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5 Tos 37/2009 z 29. júla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. septembra 2010 doručená sťažnosť L. B., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. F. P., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho

základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Tos 37/2009 z 29. júla 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že uznesením Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 59/08 z 22. marca 2009 bol vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku (úteková väzba) s tým, že väzba uňho začala plynúť 21. marca 2009 od 15:45 h. V tejto súvislosti sťažovateľ doplnil, že v danej veci bola naňho na okresnom súde podaná obžaloba za trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona v znení účinnom do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“). Okrem toho uviedol, že na tamojšom súde pod sp. zn. 5 T 47/08 je proti nemu vedené aj trestné konanie za trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 písm. b) Trestného zákona.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol, že 30. júna 2010 podal žiadosť o prepustenie z väzby, pričom v prípade nevyhovenia tejto žiadosti žiadal okresný súd o nahradenie väzby písomným sľubom podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Na základe toho okresný súd uznesením sp. zn. 1 T 59/08 z 15. júla 2010 jeho žiadosť o prepustenie z väzby zamietol a jeho písomný sľub neprijal. Sťažovateľ tvrdil, že proti tomuto rozhodnutiu hneď po jeho vyhlásení zahlásil do zápisnice sťažnosť, ktorú podaním zo 17. júla 2010 aj dodatočne písomne zdôvodnil. O sťažnosti rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tos 37/2009 z 29. júla 2010 tak, že ju zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol skutočnosti, ktoré sa nezakladajú na pravde, keď konštatoval, že sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu nijako neodôvodnil, a to ani sám, ani prostredníctvom obhajcu.

Sťažovateľ ďalej tvrdil, že krajský súd neskúmal dostatočne dôvody jeho väzby, pretože podľa jeho názoru len zopakoval skutočnosti známe z už predchádzajúcich

rozhodnutí. Sťažovateľ sa domnieva, že tieto skutočnosti neboli bližšie špecifikované a boli predstreté len vo veľmi všeobecnej rovine bez uvedenia konkrétnych okolností.

Sťažovateľ taktiež namietal, že krajský súd dôvodnosť jeho útekovej väzby odôvodnil aj existenciou ďalšieho trestného stíhania vedeného proti jeho osobe, ktoré nebolo dosiaľ právoplatne skočené, čo sťažovateľ považuje za porušenie zásady prezumpcie nevinu.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ prezentoval judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). S odkazom na túto judikatúru poukázal na to, že väzba uňho trvá už dlhšiu dobu, a preto odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu, ktoré sa odvoláva na okolnosti aktuálne z obdobia začatia jeho väzobného stíhania, nemožno akceptovať. Podľa jeho názoru orgány činné v trestnom konaní ani všeobecné súdy nezistili uňho žiadne nové a konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obavu, že sa bude vyhýbať trestnému stíhaniu alebo hroziacemu trestu. Sťažovateľ vyslovil názor, že takýto prístup krajského súdu je porušením zákazu diskriminácie a zároveň predstavuje zbytočnú kriminalizáciu jeho osoby.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil, že postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tos 37/2009 z 29. júla 2010 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, základné právo podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy, právo podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby uznesenie krajského súdu zrušil a krajskému súdu prikázal bezodkladne ho prepustiť z väzby na slobodu a zároveň aby krajskému súdu a okresnému súdu uložil povinnosť zaplatiť mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 8 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného

práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 80/2010).

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa týkajúce sa porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu, ktorým bola zamietnutá jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby a o neprijatí písomného sľubu, ústavný súd ich už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že rešpektuje prax ESĽP, podľa ktorej osobnú slobodu chráni v zásade čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok *De Wilde et al v. Belgicko* z 18. júna 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71, § 72, § 73, § 75, § 76, § 77 atď.), respektíve čl. 17 ústavy, pretože predstavujú prísnejšiu a špeciálnu úpravu dodržania zásad spravodlivého procesu u osoby pozbavenej osobnej slobody, než aký má na mysli čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ustanovenia čl. 5 dohovoru a čl. 17 ústavy zahŕňajú hmotné a tiež procesné atribúty práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe sú aplikovateľné tieto špeciálne ustanovenia o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 6 ods. 1 dohovoru o práve na spravodlivé súdne konanie či ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy garantujúce základné právo na súdnu ochranu (obdobne napr. III. ÚS 155/09, III. ÚS 287/2010).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že ďalej sa venoval už len preskúmaniu postupu a rozhodnutia krajského súdu z hľadiska dodržania záruk zakotvených v čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a v čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že výhrady (námietky) proti postupu a uzneseniu krajského súdu sp. zn. 5 Tos 37/2009 z 29. júla 2010 sťažovateľ vyjadril v troch rovinách:

1. Namietal, že krajský súd sa nezaoberal písomným zdôvodnením jeho sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu.

2. Tvrdil, že dôvod trvania jeho väzby nebol dostatočne konkretizovaný a individualizovaný skutkovými okolnosťami a že vzhľadom na dlhšiu dobu trvania väzby takéto odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu nemožno akceptovať.

3. Namietal porušenie zásady prezumpcie nevinoty, pretože krajský súd dôvodnosť ďalšieho trvania väzby odôvodnil aj jeho ďalším trestným stíhaním za iný skutok, pričom toto konanie nebolo dosiaľ právoplatne skončené.

Ústavný súd majúci na pamäti námietky sťažovateľa zistil, že 6. júla 2010 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby, pričom v prípade nevyhovenia tejto žiadosti sťažovateľ žiadal o nahradenie väzby písomným sľubom podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Sťažovateľ v žiadosti argumentoval tým, že kritéria dôvodnosti väzby v jej začiatocnom štádiu nemožno uplatniť aj v prípade, ak sa o dôvodnosti väzby rozhoduje po uplynutí 15 mesiacov od obmedzenia osobnej slobody. Sťažovateľ vyslovil názor, že dôvody väzby, ktoré tu existovali v okamihu jeho vzatia do väzby (uznesenie okresného súdu sp. zn. 1 T 59/08 z 22. marca 2009), už pominuli a že v súčasnom období už nie sú dostatočne konkretizované. Sťažovateľ žiadal, aby okresný súd zohľadnil skutočnosť, že už je „*neprimerane dlho izolovaný od svojich blízkych*“ a že po prepustení z väzby na slobodu by chcel pokračovať v rozbehnutom projekte, ktorý podľa jeho vyjadrenia môže mať celospoločenský prínos.

O žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, ako aj o jeho písomnom sľube rozhodol okresný súd na hlavnom pojednávaní 15. júla 2010 uznesením sp. zn. 1 T 59/08 tak, že žiadosť o prepustenie z väzby zamietol a písomný sľub neprijal.

Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že 7. apríla 2008 bola na sťažovateľa podaná obžaloba za trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona. Vzhľadom na to, že účasť sťažovateľa na verejnom zasadnutí okresného súdu sa nepodarilo niekoľkokrát zabezpečiť, a to či už z dôvodu, že na známej adrese nepreberal zásielky, alebo preto, že aj napriek prevzatiu zásielky sa bez ospravedlnenia na toto verejné zasadnutie nedostavil, alebo aj preto, že kvôli jeho neprítomnosti sa nepodarilo realizovať jeho predvedenie, okresný súd vydal príkaz na jeho zatknutie. Tento príkaz sa podarilo realizovať 22. marca 2009. Okresný súd ďalej konštatoval, že sťažovateľ v minulosti

spôsovoval obštrukcie v súvislosti s jeho účasťou na úkonoch trestného konania, poukázal na to, že sťažovateľ pri jednej z eskortácií „*demonštratívne prezentoval strangulačný parasuicidiálny pokus*“, a preto aj z týchto dôvodov sa okresnému súdu až 19. októbra 2009 podarilo predbežne prerokovať obžalobu. Okrem toho okresný súd uviedol, že v auguste 2009 bola k tejto trestnej veci spojená na spoločné konanie ďalšia trestná vec sťažovateľa, pri ktorej sa mu kladie za vinu spáchanie trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 Trestného zákona.

Okresný súd vyslovil názor, že aj v súčasnom štádiu trestného konania trvá dôvodná obava, že prepustením na slobodu by sa sťažovateľ vyhýbal trestnému stíhaniu. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na správanie sťažovateľa, ktoré vyústilo k vydaniu príkazu na jeho zatknutie. Okresný súd teda zohľadnil správanie sťažovateľa pred jeho vzatím do väzby, ako aj jeho správanie počas väzobného stíhania. Súd prvého stupňa neakceptoval argument sťažovateľa o tom, že obmedzením osobnej slobody mu je bránené v predkladaní dôkazov o jeho nevine. Na tomto mieste okresný súd vyslovil názor, že sťažovateľ takéto dôkazy mohol predkladať v prípravnom konaní, avšak tomuto sa úspešne vyhýbal. Podľa názoru okresného súdu mal sťažovateľ takúto možnosť aj na verejnom zasadnutí, ale podľa jeho vyjadrenia ani túto možnosť nevyužil. Okresný súd v závere rozhodnutia vyslovil presvedčenie, že v prípade, ak by bol sťažovateľ prepustený z väzby na slobodu, je vysoký predpoklad, že by sa správal totožne ako pred vzatím do väzby. Okrem toho okresný súd poukázal aj na trest, ktorý sťažovateľovi hrozí za spáchané skutky. Okresný súd teda zhrnul, že vzhľadom na tieto skutočnosti, na charakter a rozsah spáchanej trestnej činnosti, ako aj vzhľadom na osobu sťažovateľa a zistenie, že sa proti nemu vedie trestné konanie aj na inom súde, ako aj s prihliadnutím na to, že za majetkovú trestnú činnosť už bol v minulosti trestaný, nepovažoval za relevantné prijať jeho písomný sľub.

Sťažovateľ na hlavnom pojednávaní uskutočnenom 15. júla 2010, na ktorom bol prítomný aj obhajca sťažovateľa, podal proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť, ktorú v danom okamihu nijako nezdôvodnil. Rozhodnutie okresného súdu bolo sťažovateľovi doručené 20. júla 2010, pričom podaním zo 17. júla 2010 doručeným okresnému súdu 22. júla 2010 svoju sťažnosť písomne odôvodnil.

V sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľ uviedol, že argumenty okresného súdu o dôvodnosti jeho väzby pretrvávajú už 15 mesiacov, čo je podľa jeho názoru neakceptovateľné. Sťažovateľ taktiež nesúhlasil s tým, aby okresný súd zohľadňoval jeho dávny stret so zákonom, a zároveň vyslovil názor, že dlhšie trvanie jeho väzby je odzrkadlením liknavého postupu kompetentných orgánov.

Dňa 27. júla 2010 okresný súd predložil spis na rozhodnutie krajskému súdu, ktorý o sťažnosti sťažovateľa rozhodol uznesením sp. zn. 5 Tos 37/2009 z 29. júla 2010 tak, že ju zamietol.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol obsah napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa, pričom zároveň dodal, že do dňa neverejného zasadnutia odvolacieho súdu sťažovateľ svoju sťažnosť neodôvodnil ani sám, ani prostredníctvom obhajcu.

Odvolací súd zároveň konštatoval:

„Nadriadený súd... zistil, že skutkové zistenia a právne úvahy súdu prvého stupňa, ktoré boli podkladom pre vydanie napadnutého uznesenia, ktorého obsahom je záver o ďalšom trvaní u obžalovaného dôvodov väzby útekovej uvedených v ustanovení § 71 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku, pre ktoré bol v súdnom konaní v prejednávanej veci do väzby vzatý, sú správne a úplné a stotožniac sa s nimi, na ne poukazuje považujúc za potrebné ich doplniť iba v tom smere, že aj v súčasnom štádiu trestného konania zistené skutočnosti naďalej nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie a na obžalovaného v prejednávanej veci podaná obžaloba, boli spáchané, majú znaky trestného činu a sú tiež dôvody na podozrenie, že tieto skutky spáchal obžalovaný, predovšetkým z ktorého predchádzajúceho konania vyplývajúce konkrétne skutočnosti majúce za následok jeho vzatie do väzby na základe súdom prvého stupňa 22.05.2008 vydaného a 21.03.2009 zrealizovaného príkazu na zatknutie naďalej tiež odôvodňujú obavu, že obžalovaný v prípade prepustenia z väzby na slobodu ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo hroziacemu trestu a práve v ich dôsledku nemožno tento dôvod väzby útekovej nahradiť u obžalovaného ani prijatím ním daného písomného sľubu podľa § 80 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku.“

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa uvedenú v bode 1, a teda že krajský súd nevzal do úvahy písomné odôvodnenie jeho sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu, ústavný súd mal na pamäti, že účelom čl. 5 ods. 4 dohovoru aj čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy je poskytnutie práva osobám, ktoré boli pozbavené osobnej slobody, spočívajúceho v možnosti súdnej kontroly rozhodnutí a opatrení, na základe ktorých bol zásah do ich osobnej slobody vykonaný. Medzi záruky, ktoré garantujú tieto články, nepochybne patrí aj právo osoby predložiť súdu argumenty a vyjadrenia proti svojmu ponechaniu vo väzbe (napr. III. ÚS 84/06, III. ÚS 291/06), ako aj právo osoby na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (obdobne napr. III. ÚS 374/09).

Sťažovateľ tvrdil, že krajský súd nezohľadnil jeho argumenty proti ponechaniu vo väzbe, keď konštatoval, že svoju sťažnosť zahlásenú do zápisnice na hlavnom pojednávaní nijako neodôvodnil.

Ústavný súd zistil, že sťažovateľove tvrdenia sa zakladajú na pravde. Otázkou však ostáva, či a do akej miery mohol krajský súd uvedeným postupom a následným rozhodnutím porušiť označené práva sťažovateľa.

V tejto súvislosti ústavný súd vychádzal z toho, že podnetom pre rozhodovanie okresného súdu bola sťažovateľova žiadosť o prepustenie z väzby, ako aj žiadosť o nahradenie väzby písomným sľubom. V žiadosti o prepustenie z väzby sťažovateľ predstavil argumenty, ktoré podľa jeho názoru svedčali proti jeho ponechaniu vo väzby. Je zrejmé, že sťažovateľ sám inicioval konanie o zákonnosti väzby. Na základe jeho iniciatívy okresný súd rozhodol. Pritom v rozhodnutí okresný súd presvedčivo konštatoval dôvody sťažovateľovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Je pravdou, že proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú písomne zdôvodnil, pričom zdôvodnenie sťažnosti zaslal okresnému súdu ešte predtým, než tento predložil spis na rozhodnutie krajskému súdu. Krajský súd však konštatoval, že sťažovateľ sťažnosť neodôvodnil.

Ústavný súd je toho názoru, že takýto postup krajského súdu nebol správny a otázný aj ostáva pôvod a dôvod takéhoto počínania krajského súdu. Na druhej strane však nemožno prehliadnuť, že argumenty sťažovateľa proti jeho ponechaniu vo väzbe obsiahnuté v žiadosti o prepustenie z väzby, ako aj tie, ktoré vyplývajú z jeho sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu, vychádzajú z totožných skutočností a je potrebné ich označiť za identické. Dokonca preskúmaním obsahu sťažovateľovej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu ani nemožno dospieť k záveru, že by v nej sťažovateľ predstavil svoje argumenty v inom svetle alebo že by uvádzal nové skutočnosti, ktoré by podstatne menili status quo.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd považoval za významné skonfrontovať postup a rozhodnutie krajského súdu s následkom, o ktorom sťažovateľ tvrdil, že zasiahol do jeho práv. Na jednej strane teda stojí zistenie, že krajský súd konštatoval, že aj napriek písomnému zdôvodneniu sťažnosti sťažovateľ takéto zdôvodnenie neposkytol, na druhej strane však stojí presvedčivé rozhodnutie krajského súdu odvolávajúce sa na skutkové okolnosti tvrdené súdom prvého stupňa. V tomto rozhodnutí pritom krajský súd reagoval na argumenty sťažovateľa obsiahnuté v jeho žiadosti o prepustenie z väzby, a keďže tieto boli totožné s námietkami nastolenými v jeho sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu, z toho plynie jednoznačný záver, že krajský súd argumenty sťažovateľa proti jeho ponechaniu vo väzbe poznal, vyhodnotil a následne prijal záver.

Podľa názoru ústavného súdu by bolo v okolnostiach daného prípadu veľmi formálne konštatovať porušenie označených práv sťažovateľa. Iná situácia by nastala, ak by všeobecný súd rozhodujúci o zákonnosti väzby nepoznal v relevantnom čase aktuálne námietky sťažovateľa. K takej situácii by mohlo dôjsť napríklad pri rozhodovaní o návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby za predpokladu, že by sťažovateľovi nebolo umožnené sa k takému návrhu vyjadriť a zároveň ak by podal proti prvostupňovému rozhodnutiu sťažnosť, ale druhostupňový súd by ju ignoroval. Taká alebo obdobná situácia však v danom prípade nenastala, pretože vzhľadom na obsahovú totožnosť žiadosti o prepustenie z väzby a sťažnosti proti prvostupňovému rozhodnutiu boli názory sťažovateľa krajskému súdu známe.

Ústavný súd konštatuje, že postup krajského súdu pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu nebol správny, ale vzhľadom na už uvedené skutočnosti o poznaní jeho argumentov proti ponechaniu vo väzbe, ako aj s prihliadnutím na odôvodnenosť a presvedčivosť napadnutého uznesenia krajského súdu je ústavný súd toho názoru, že pochybenie krajského súdu nemôže automaticky znamenať porušenie označených práv sťažovateľa.

Pre ústavný súd bol teda určujúci obsah uznesenia krajského súdu. Okrem toho ústavný súd prihliadol na obe podania sťažovateľa (žiadosť o prepustenie z väzby a sťažnosť proti prvostupňovému rozhodnutiu). Otázkou, ktorú musel ústavný súd zodpovedať, bolo, aký vplyv malo na posúdenie prípadu tvrdenie krajského súdu, ktoré ale nezodpovedalo skutočnosti, že sťažovateľ svoju sťažnosť neodôvodnil. Je nutné konštatovať, že uvedené tvrdenie krajského súdu nebolo správne a nezakladalo sa na pravde. Na druhej strane je však potrebné zodpovedať, čo by sa zmenilo, ak by rozhodnutie krajského súdu takéto tvrdenie neobsahovalo. Takéto tvrdenie krajského súdu nemá žiadny právny význam. Krajský súd totiž s poukazom na rozhodnutie okresného súdu sťažovateľovi dostatočne ozrejmil dôvodnosť jeho väzby, pričom toto zdôvodnenie bolo v konečnom dôsledku odpoveďou na jeho argumenty obsiahnuté jednak v žiadosti o prepustenie z väzby a jednak v sťažnosti proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, hoci krajský súd formálne túto sťažnosť nepreskúmal. V konečnom dôsledku však áno, čo znamená, že sťažovateľovi nebolo upreté právo predložiť svoje argumenty proti ponechaniu vo väzbe.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Totožný záver prijal ústavný súd aj vo vzťahu k námietke sťažovateľa (uvedenej v bode 2) o porušení jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru z dôvodu, že uznesenie krajského súdu sp. zn. 5 Tos 37/2009 z 29. júla 2010 je nedostatočne odôvodnené, pretože neobsahuje konkrétne skutočnosti o tom, že sťažovateľ by sa vyhýbal trestnému stíhaniu alebo hroziacemu trestu, ako aj preto,

že krajský súd tieto dôvody zopakoval a v súčasnom štádiu trestného konania už nie sú podľa názoru sťažovateľa aktuálne a postačujúce.

Na rozdiel od sťažovateľa sa ústavný súd domnieva, že rozhodnutie krajského súdu odvolávajúce sa na rozhodnutie okresného súdu, ktoré obsahuje podrobný popis udalostí súvisiacich so správaním sťažovateľa a jeho postojom k trestnému obvineniu, poskytuje dostatočný obraz o tom, z akého dôvodu bolo rozhodnuté o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby a o neprijatí jeho písomného sľubu. Krajský súd si v namietanom rozhodnutí osvojil zistenia a právne závery okresného súdu a uznal opodstatnenosť útekovvej väzby [§ 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku]. Okresný súd zdôraznil sťažovateľovu nezastihnuteľnosť na známej adrese, jeho viacnásobnú neprítomnosť na verejnom zasadnutí, nutnosť vydania príkazu na zatknutie, ako aj jeho obštrukčné správanie počas väzby súvisiace so snahou vyhýbať sa trestnému stíhaniu. V súvislosti s neprijatím písomného sľubu sťažovateľa súd prvého stupňa poukázal na charakter a rozsah trestnej činnosti, na osobu sťažovateľa a jeho predchádzajúce odsúdenie za rozsiahlu majetkovú trestnú činnosť.

Podľa názoru ústavného súdu sú dôvody, ktoré uviedol krajský súd dostatočne konkrétne a aj napriek tomu, že už nejde o štádium väzobného stíhania v jeho začiatku, stále aktuálne, a to hlavne s prihliadnutím na to, ako sťažovateľ vníma svoje trestné stíhanie a aký obštrukčný postoj k nemu zaujal. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd prijatým rozhodnutím poskytol jasný a odôvodnený obraz o potrebe ďalšieho zotrvania sťažovateľa vo väzbe. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú a z tohto dôvodu ju aj odmietol.

Sťažovateľ napokon namietal, že krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tos 37/2009 z 29. júla 2010 porušil zásadu prezumpcie neviny, pretože svoje závery odôvodnil aj „*iným trestným stíhaním, ktoré nebolo dosiaľ skončené, resp. podozrením že som daný trestný čin spáchal*“ (uvedené v bode 3, pozn.).

Aj napriek tomu, že zásadu prezumpcie nevinoty zaručuje čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 2 dohovoru, čo sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom v petite sťažnosti (východisko pre rozhodnutie ústavného súdu) nenamietal, ústavný súd považoval za relevantné vysloviť k tejto námietke svoj názor. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že krajský súd namietaným uznesením rozhodoval o zákonnosti väzby. Väzbu je nutné vnímať ako inštitút trestného procesu znamenajúci obmedzenie osobnej slobody trestne stíhanej osoby, ktorý sa vyznačuje tým, že napomáha dosiahnutiu účelu trestného konania, a to v podobe či už znemožnenia obvinenému vyhnúť sa trestnému stíhaniu, zabránenia v marení objasňovania dôležitých skutočností alebo zabránenia v pokračovaní trestnej činnosti. V tomto prípade krajský súd rozhodoval o zákonnosti sťažovateľovej väzby založenej na dôvode podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, pričom nebolo zistené, aby tento súd v okolnostiach daného prípadu prejudikoval rozhodnutie vo veci samej, a tak prelomil zásadu prezumpcie nevinoty sťažovateľa, podľa ktorej každý, proti komu sa vedie trestné konanie, sa považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Uvedené skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu o tom, že sťažnosť aj v tejto časti je zjavne neopodstatnená.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej nastolenými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2011